

HIỆN TRẠNG CÁC CÔNG CỤ TRUY XUẤT NGUỒN GỐC CHO SẢN PHẨM CÀ PHÊ VÀ GỖ CỦA VIỆT NAM

Phiên họp kỹ thuật: Giới thiệu các công cụ truy xuất nguồn gốc phù hợp với Quy định chống mất rừng và suy thoái rừng của Liên minh châu Âu (EUDR)

Hà Nội, ngày 20 tháng 8 năm 2025 | Dự án “EUDR Engagement in Viet Nam”

Miễn trừ trách nhiệm:

Tài liệu này không có giá trị ràng buộc pháp lý và không đại diện cho bất kỳ quan điểm chính thức, ý kiến pháp lý hay đánh giá pháp lý nào liên quan đến Quy định. Tài liệu này không thay thế cho tư vấn pháp lý và không nhằm đưa ra khuyến nghị về bất kỳ hành động cụ thể nào. Nội dung được tổng hợp dựa trên đánh giá của GIZ/Dự án EUDR Engagement in Viet Nam nhằm phục vụ thảo luận và không được sử dụng như tư vấn pháp lý về quy định.

Người đọc được khuyến nghị tham khảo toàn văn Quy định EUDR và các tài liệu đi kèm, bao gồm Câu hỏi thường gặp (FAQ) và Hướng dẫn về EUDR, đồng thời kiểm tra các cập nhật mới nhất từ các nguồn chính thức của EU hoặc các cơ quan có thẩm quyền. Tác giả không chịu trách nhiệm đối với bất kỳ sai sót, thiếu sót hoặc quyết định nào được đưa ra dựa trên nội dung của tài liệu này.

CÁC SẢN PHẨM CẦN TUÂN THỦ EUDR

**Bảng mặt hàng cần tuân thủ yêu cầu
về truy xuất nguồn gốc của EUDR**

Ảnh: internet

CÁC SẢN PHẨM NÔNG NGHIỆP CỦA VIỆT NAM CẦN TUÂN THỦ EUDR

Việt nam xuất khẩu cà phê, cao su và gỗ vào thị trường châu Âu năm 2024:

➤ Cà phê:

- Tổng giá trị kim ngạch xuất khẩu: ~ 5.43 tỷ USD
- Thị trường EU khoảng 2.2 tỷ USD (~40%) (Nguồn: Tổng Cục thống kê; Trang tin Bộ Công Thương)

➤ Cao su:

- Tổng giá trị kim ngạch xuất khẩu : ~ 8.2 tỷ USD
- Thị trường EU khoảng 0.6 tỷ USD (7%) (Nguồn: Forest Trends)

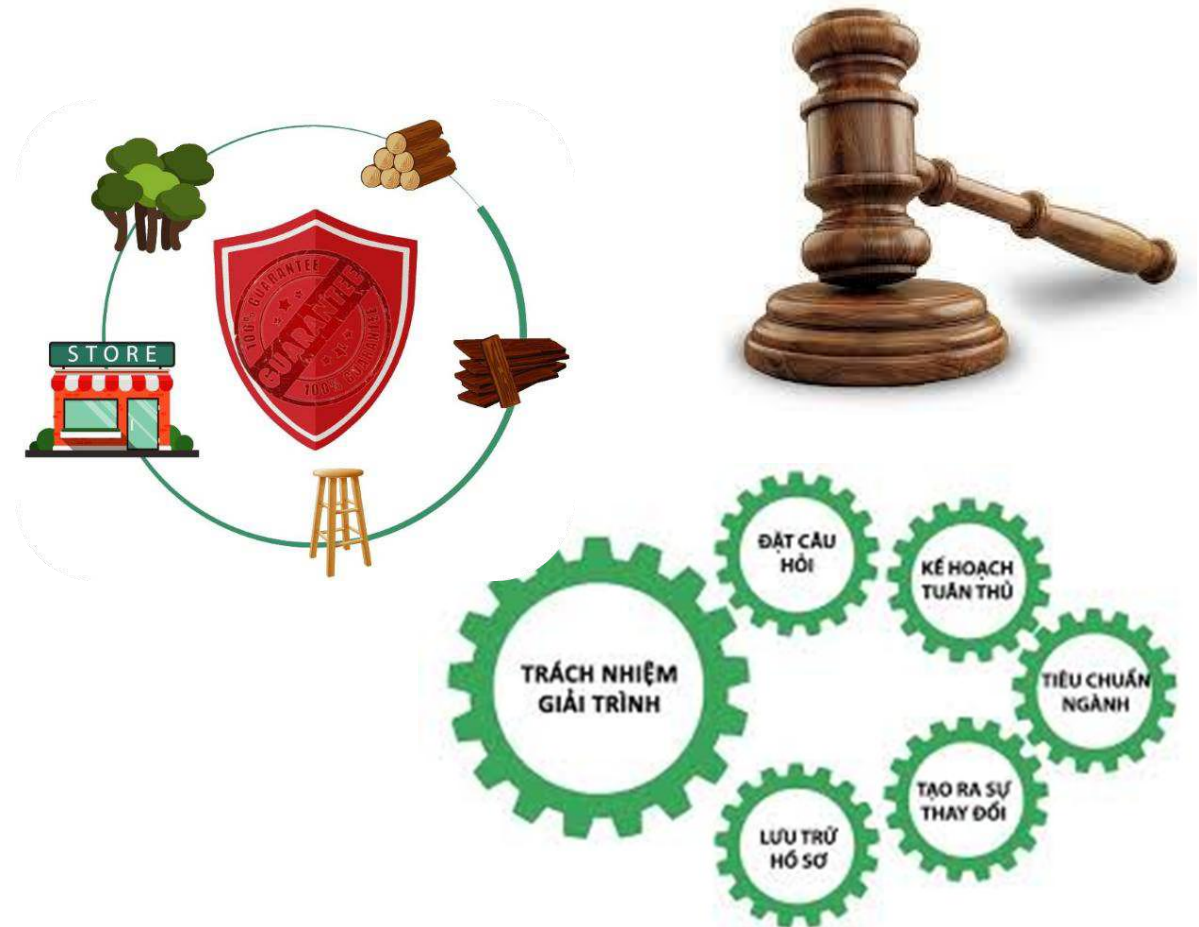
➤ Gỗ:

- Tổng giá trị kim ngạch xuất khẩu: ~ 16.2 tỷ USD
- Thị trường EU khoảng 0.6 tỷ USD (3.7%) (Nguồn: Trang tin Chính phủ, Tổng cục thống kê)

KHUNG PHÁP LÝ CHO HOẠT ĐỘNG TRUY XUẤT

- Không có khung pháp lý cho sản phẩm cà phê
- Gỗ có khung pháp lý chắc chắn và hỗ trợ truy xuất
 - Dựa vào Hiệp định Đối tác Tự nguyện VPA/FLEGT, hệ thống đảm bảo gỗ hợp pháp Việt Nam (VNTLAS) được áp dụng
 - VNTLAS (Nghị định 120, Thông tư 26 và các văn bản pháp luật khác)

CÁC CHUỖI CÀ PHÊ VÀ GỖ CHỨNG CHỈ Ở VIỆT NAM

- Các chương trình chứng chỉ trong ngành cà phê (~ 25 - 30%) (Bộ Khoa học và Công nghệ)
 - Rainforest Alliance
 - 4 C
 - Fairtrade
 - Organic
- Các chương trình chứng chỉ trong ngành gỗ (~ 15 - 20%) (VnEconomy)
 - FSC
 - PEFC

PHÂN TÍCH NĂM CÔNG CỤ TRUY XUẤT NGUỒN GỐC SỬ DỤNG TRONG NGÀNH NÔNG NGHIỆP

Các công cụ truy xuất	MSVT	NextFarm	iTrace247	VietGAP	TE-FOOD
Tọa độ địa lý	Cơ bản (điểm; hỗ trợ thí điểm đa giác một số khu vực)	Có thể hỗ trợ điểm GPS; Việc hỗ trợ đa điểm phụ thuộc vào vấn đề triển khai	Biến số (thường ghi nhận dữ liệu chi tiết về nhà cung cấp; việc hỗ trợ đa giác phụ thuộc dữ liệu nguồn)	Tốt (thiết kế ghi chép thông tin nông trại; có thể hỗ trợ đa giác khi triển khai toàn diện)	Điểm/lô (geotags); hỗ trợ đa giác phụ thuộc vào việc tích hợp
Tài liệu pháp lý	Chưa có tính pháp lý; Hỗ trợ dữ liệu quản lý	Có thể lưu trữ các tài liệu scanned; không có tính chất xác minh pháp lý	Tốt: hóa đơn, danh sách sản phẩm; hạn chế KT tính pháp lý	Lưu trữ các tài liệu chứng nhận (VietGAP)	Lưu trữ tài liệu; không tự động cập nhật và xác minh tính pháp lý
Theo dõi hành trình sản phẩm	Hạn chế (Trường dữ liệu về ngày tháng không bắt buộc)	Tốt (nhật ký nông hộ, ngày tháng thu hoạch)	Tốt: hóa đơn, danh sách sản phẩm; hạn chế KT tính pháp lý	Tốt (Bắt buộc thông tin sản phẩm)	Mạnh (xác nhận dấu thời gian)
Tương thích	Có vai trò như trực chính (cần có giao diện lập trình ứng dụng)	Cung cấp các tùy chọn tích hợp	- Thông tin ngày vận chuyển - Được thiết kế tích hợp thương mại	Có thể tích hợp nếu được tiêu chuẩn hóa	Xây dựng cho việc tích hợp (Giao diện lập trình ứng dụng/kết nối doanh nghiệp)
Phù hợp với EUDR	Đơn giản nhưng có các yếu tố quan trọng; có thể ghi nhận vị trí địa lý.	Nhật ký nông hộ, tọa độ địa lý, hỗ trợ nhiều loại cây trồng	Thiết kế cho các mặt hàng định hướng xuất khẩu (Tọa độ địa lý phụ thuộc vào việc thực hiện).	Thiết kế cho quản lý canh tác (vẽ bản đồ lô đất, nhật ký nông hộ, sử dụng hóa chất, ngày thu hoạch)	Sử dụng blockchain để truy xuất từ sản xuất đến người tiêu dùng; Chi tiết tọa độ địa lý; Cập nhật thời gian thực.

CÁC CÔNG CỤ TRUY XUẤT ĐƯỢC SỬ DỤNG BỞI CÁC TÁC NHÂN VÀ NÔNG HỘ

➤ Do nhà nước quản lý

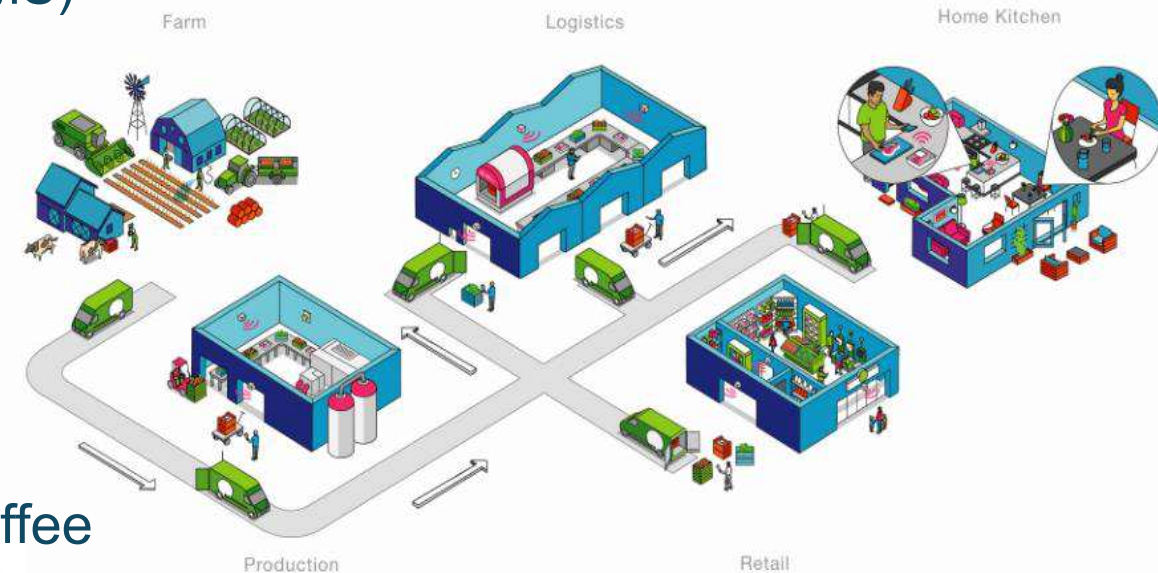
- Phần mềm theo dõi diễn biến tài nguyên rừng (FRMS)
- Mã số vùng trồng (PUC)

➤ Nhà nước phối hợp cùng tư nhân

- iTwood

➤ Các công ty và nông hộ

- Field Farmer Book
- Traceability and Sustainable Management for Coffee (TSMC)
- Land Measure

Ảnh: <https://www.funraisin.co/blog/best-qr-code-fundraising>
<https://www.rfidhy.com/application-of-nfc-in-the-field-of-food-traceability/>

CÁC CÔNG CỤ TRUY XUẤT ĐƯỢC SỬ DỤNG BỞI CÁC TÁC NHÂN VÀ NÔNG HỘ

Công cụ	Chủ sở hữu	Mức số hóa	Tọa độ địa lý	Tương thích với EUDR	Ghi chú
FFB	Nestlé	Cao	Có – tích hợp bản đồ và tọa độ điểm	Cao	Thành công trong chuỗi cung cà phê; Có thể nhân rộng nếu được tích hợp với cơ sở dữ liệu quốc gia
TSMC	Vinh Hiep	Thấp	Không – Thu thập tọa độ địa lý từ nông hộ	Thấp	Kiểm soát nội bộ; cần được nâng cấp, tích hợp với cơ sở dữ liệu quốc gia và bổ sung chức năng định vị địa lý
Smallholder App	Ecotech 2A	Cao	Có – Hỗ trợ nông hộ thu thập tọa độ địa lý nhưng phụ thuộc vào năng lực và kỹ năng	Cao	Hữu ích cho các nông hộ và là yếu tố thiết yếu để hỗ trợ hạ tầng số
Paper-based tool	Sử dụng bởi các nông hộ và công ty	Thấp	Chưa rõ – Không có thông tin vị trí địa lý và chỉ có địa chỉ của nông hộ	Thấp	Khó đáp ứng truy xuất nguồn gốc theo EUDR nếu không nâng cấp và bổ sung chức năng định vị địa lý
iWood	Viện KT LN, FERIC, VAFS	Trung bình	Có thể nếu được cập nhật và tích hợp với bản đồ quản lý hành chính	Trung bình	Hỗ trợ quản lý vườn trồng và có tiềm năng truy xuất nguồn gốc nếu dữ liệu được chuẩn hóa
FRMS	Cục Lâm nghiệp và Kiểm lâm	Trung bình	Có, nhưng chưa được áp dụng cho nông hộ	Trung bình	Cơ sở dữ liệu quốc gia; cần được nâng cấp, tích hợp với các hệ thống khác và tăng cường năng lực cho các nông hộ

CƠ HỘI

- Hỗ trợ từ chính phủ về chính sách
- Thúc đẩy chuyển đổi số
- Các chương trình chứng nhận hiện hữu có thể làm nền tảng
- EU là thị trường lớn của Việt Nam
- Sự tham gia của các tổ chức phi chính phủ, nhà cung cấp dịch vụ và các bên liên quan khác
- Phủ sóng internet rộng rãi và việc sử dụng thiết bị thông minh phổ biến

